

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Pašić je še vedno bolan, bolan je tudi skupščinski predsednik Trifković. Ta obolevost — v Beogradu pravi, da je politična — je eden prvih vzrokov, da poslovna PP. vlada še ni nastopila, kakor je običajno, — in da se vse zavlačuje v nejasnost in negotovost.

Od ponovne vlade nacionalnega bloka je znano samo, da je takole sestavljena:

Ministrski predsednik: Nikola Pašić; socialna politika: Marko Gjurić; prosveta: Svetozar Pribičević (sam. demokrat); zunanje zadeve: dr. Momčilo Ninčević; vere: Miša Trifunović; pravda: dr. Edo Lukinić (sam. dem.); narodno zdravje: dr. Slavko Miletić; javna dela: Nikola Uzunović; kmetijstvo in vode: Krsta Miletić; pošta in brzojav: Velja L. Vukičević; šume in rudniki: dr. Gregor Žerjav (sam. dem.); izenačenje zakonov: dr. Milan Srškić; finance: dr. Milan Stojadinović; agrarna reforma: Milan Simonović; trgovina in industrija: dr. Prvislav Grisogono (sam. dem.); vojna in mornarica: Dušan Trifunović; notranje zadeve: Boža Maksimović; promet: Ante Badojević.

Novoimenovani ministri so: dr. Prvislav Grisogono (sam. dem.), inž. Ante Badojević, dr. Milan Srškić in Milan Simonović. Iz vlade so izstopili: dr. Hinko Krizman, Andra Stanić, dr. Gjuro Šurmin in dr. Mate Drinković. Državni podtajniki ostanejo še nadalje isti.

To je poslovna ali delovna vlada, ki bi morala stopiti pred parlament s svojo izjavo in s svojim delovnim programom. To se pa ne zgodi in parlament samo čaka, da sekcije in odbori izdelajo razne zakonske predloge, ki so pa bili že pred volitvami napovedani.

V delu so sedaj sledeči

zakonski predlogi:

O tisku, o stanovanjskih zadevah, interkonfesionalni zakon o pravoslavni cerkvi.

Predlog stanovanjskega zakona je v odboru že gotov in pride na glasovanje pred skupščino. Vlada vedno je odbila vse predloge naših poslancev, ki so se najodločneje zavzemali za socialno pravičnost.

Načrt interkonfesionalnega (verskega) zakona je zelo nasproten duhu katoliške svobode in če bo sprejet tak, kakoršen je, katoliška Cerkev z našo državo ne bo mogla skleniti konkordata.

Zanimiva skupščinska seja

je bila v ponedeljek. Vodil jo je mesto obolelega predsednika podpredsednik dr. Paleček (sam. dem.). Velik del dnevnega reda je izpolnila interpelacija poslanca Majkića, radikala iz Bosne, ki se v skupščini rad prepepa. Majkić stavi kot silno nujno in važno vprašanje: zakaj je z vrat Jugoslovanskega poslanskega kluba izginil napis v cirilici. — Kot na nekaj zelo važnega odgovarja zelo vneto podpredsednik dr. Paleček, češ, da je odstranitev cirilicnega napisa pravi napad, žalitev, izzivanje itd. Izjavlja sicer, naj ima vsak klub svoj pravi napis, (kar pa ni bilo v tem slučaju, ko se klub imenuje Jugoslovanski in ne »jugoslavenski«, kakor je stalo v cirilici) ter naznanja, da je postavil posebnega stražnika, ki bo pazil na nov cirilicni napis. Iz vrst opozicije so s smehom vpraševali, če bo imel tudi puško in bajonet, — in celo radikalom se je videlo, da jim je preveč gorečnosti samostojnega demokrata Palečka.

Ko je pa poslanec Agatonović (Davidovičev) ponovno zahteval odgovor na svojo, že pred dobrim mesecem stavljenjo interpelacijo o odkupovanju tobaka in o merednostih, ki se pri tem godijo, pa ni dobil odgovora, če tudi bi se moralo na tako interpelacijo odgovoriti najdalje v petih dneh.

Končno se je izvolil odbor za načrt interkonfesionalnega zakona in na to si je vladna večina sama izvolila za prvega skupščinskega podpredsednika radikala dr. Subotića. Po izvolitvi se je skupščina zopet odgodila za en teden, to je do prihodnjega ponedeljka. Ob zaključku se je staval poslanec Žebot sledeče

upravičeno vprašanje:

Majkićevo vprašanje glede tega, ker se nahaja na vratih Jugoslovanskega kluba napis samo v latinici, ste vzeli zelo resno, tako da se vam je zdelo primerno, na to vprašanje odgovoriti v parlamentu v dolgem govoru, polnem ogorčenosti. Da je vaše razburjenje navidezno, zato je dokaz cirilski napis na vratih radikalnega kluba. Vprašam vas: 1. Zakaj ima radikalni klub napis samo v cirilici, 2. kako se vaše izjave strinjajo s tem dejstvom? Prosim vas, da mi odgovorite ustmeno na prihodnji seji skupščine. Beograd, 4. maja 1925. — Franjo Žebot, narodni poslanec.

Jugoslovanski klub

je imel v torek popoldne sejo o političnem položaju. Po poročilu klubovega načelnika se je razvila živahna debata, katere so se udeležili vsi poslanci kluba. Poročali so o številnih preganjanjih državnih namestencev, ki so edini politični uspeh samostojnih demokratov v Sloveniji, in o težkem gospodarskem stanju v Sloveniji. Klub je soglasno sklenil, da bo v narodni skupščini začel z odločno akcijo proti krivicam, ki se godijo ljudstvu, tako proti neznoznemu navijanju davkov, proti kršenju občinske avtonomije, odstavljanju županov, razpustitvam občinskih svetov, preganjanju srednješolskih profesorjev in učiteljev; radi popolnega zastanka izvoza živine, za kar se vlada nič ne briga, radi zanemarjanja invalidov, radi brezposelnosti, ki se v Sloveniji strašno širi, za kar ne kaže vlada nobenega smisla, in glede

drugih vprašanj gospodarskega, socialnega in političnega značaja.

Interniranje princa Jurija.

V političnem zatišju je vzbudila velikansko zanimanje vest, da je princ Jurij ali Gjorgje proglašen za umobolnega in odpeljan v Belje, kjer bo bival pod zdravniškim in drugim nadzorom.

Beograjska »Politika« je o tem najprej pisala: »Iz kabineta predsedništva vlade je bil izdan poseben komunikat, s katerim se objavlja javnost, da je stanje princa Jurija postalo tako, da je bilo potrebno spreminiti način njegovega življenja pod stalnim nadzorom zdravnikov. Kralj je na podlagi člena 13. rodbinskega pravilnika za člane kraljeve hiše odredil princu Juriju stanovanje, ki odgovarja vsem pogojem in mu je določil posebnega zdravnika. Ko bodo brali, čitatelji te vrste, princa Jurij ne bo več v Beogradu.« — Razen tega piše »Politika« še naslednje: »V soboto, 2. maja, ko je odšel princ Jurij od Angjelkovića od kosila, je prišla na polkovnikovo stanovanje policija. Preiskali so stanovanje. Preiskava pa ni dala nobenega rezultata, ki bi obteževal Angjelkovića. Pri njem sta bila najdena dva kovčega, ki jih je pustil princ Jurij zaprt pri njem. V njih je pustil zapečaten pismo. Vse to je bilo prepeljano na urad mestne policije. Istočasno so se vršile preiskave tudi pri Jaši Prodanoviću in pri Petroviću in pri bivšem kapitanu, sinu vojvode Mišića, ter pri Ikoniju, uredniku »Republike«. O rezultatih preiskave ni bilo mogoče nič zvedeti. Govori se, da so bili najdeni v kovččkih razni spominski spisi princa, o katerih se je že večkrat poročalo, da so namenjeni za tisk.

MALA ANTANTA.

Konferenca Male antante, ki se začne dne 8. t. m. v Sinaj, se bo po poročilih nekaterih čeških listov bavila z vprašanjem združitve Avstrije z Nemčijo, z razmerjem držav Male antante do Bolgarije in do sovjetske Rusije in z vprašanjem pristopa Poljske k Mali antanti. Združitvi Avstrije z Nemčijo bodo države Male antante odločno nasprotovali.

O DOGODKIH V BOLGARIJI

je izdala angleška komisija očividcev obširno poročilo. Ta spomenica pravi, da je bilo samo v času, ko so Angličani bivali v Bolgariji, najmanj 4000 oseb zaprtih in več sto oseb brez sodbe usmrčenih. Vso moč ima v rokah vojaška kamarija. Poročilo navaja dalje, da je sedanja bolgarska vlada za časa svoje vladavine dala obsoditi na smrt več tisoč oseb. Poročilo zaključuje s sledečimi predlogi: 1. Proti zaporom in usmrčitvam brez obsodbe naj vlože vse vlade svoj protest; 2. zastopnikom Anglije in Zedinjenih držav naj se dovoli obisk kaznilnic; 3. število vojakov naj se 31. maja zopet zniža in 4. volitve v Bolgariji naj se izvrše popolnoma svobodno, da pride do veljave pravo mnenje ljudstva. — Ko se je to poročilo objavilo, so napravili londonski delavci velikanski protestni obhod.

OBČINSKE VOLITVE V FRANCIJI

Dne 4. t. m. so se v Franciji izvršile občinske volitve. Desničarji-nacionalisti so razvili silno agitacijo ter so močno upali na velike uspehe ali celo na pravo zmago. Vsa agitacija pa ni pomagala in levičarski blok, ki je sedaj na vladi, je imel nepričakovano velike uspehe.

1/2 litra tople vode

in ena vrečica znanega praška za umivanje glave »Šampon s črno glavo«, katerega lahko za din. 3.50 povsod dobite — več ne potrebujete, ako želite dati vašim lasem najpriprostejše naravno nego.

»Šampon s črno glavo«

se stopi v topli vodi takoj, da krasne mehke pene, čisti iznenadeno, ohrani zdravo kožo na glavi, zadržuje nastanek luskin in da lepo negovane in začesane prikladne lase.

Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah,

Edini proizvajatelj: Hans Schwarzkopf, Berlin-Dahlem.

Važno je, da pri nakupu posebno naglašate dostavek »s črno glavo.«

Prireditve.

Jareninčani! V nedeljo, dne 24. maja t. l., bo napravila mariborska orlovska srenja v Vašem lepem kraju svojo celodnevno prireditve. Ta dan bo Jarenina kakor vedno do sedaj pokazala, da je in da bo ostala znamenita in delavna v verskem in narodnem kulturnem delovanju. Zato že od danes dalje mislimo in pripravljamo, da bo 24. maj v Jarenini veličasten dan katoliške in narodne mladine! Bog živi!

Kapela. Naše bralno društvo priredi v nedeljo, dne 10. maja, ob petih popoldne v Radenci pri g. Maršiku gledališki igri »Trije tičci« in »Prisiljen stan je zaničevan.« Domačini in sosede, prijatelji poštene zabave, prijazno vabljeni!

Cezanjenci pri Ljutomeru. Naše bralno društvo je letos priredilo že drugo gledališko predstavo in sicer »Zupanovo Micko« in šoligro »Prvi april.« Videla se je vo-

lika požrtvovalnost in neustrašenost igralcev, izmed kojih so nekateri prvič nastopili na odru. Pri »Zupanovi Micki« so posebno dobro igrali pisar Glažek, g. Podgorska, Anže, dobro g. Windberg, a tudi drugi so izvršili dobro svoje vloge. Pri »Prvem aprilu« je posebno dobro nastopil župan Zagorec, lesni trgovec Lipovec, županova žena Reza, Polonica je bila malo preveč boječa; v splošnem so tudi vsi igrali dobro. Moški pevski zbor pod vodstvom gospoda Zaherla iz Ljutomeru je zapel med odmorom nekaj lepih pesmic. Vobče so bili ljudje zelo zadovoljni, zato upam, da se kaj takega priredi večkrat. S spoštovanjem: Vsevid.

Sv. Križ na Murskem polju. Prostovoljno gasilno društvo občine Staranovavas obhaja svojo 20letnico dne 1. junija t. l., to je na binkoštni ponedeljek. Vsa društva v okolici se iskreno prosijo, da ta dan ne prirejajo svojih veselici!

Prostovoljno gasilno društvo v Obrežu pri Sredšču ob Dravi priredi v nedeljo, dne 28. junija t. l. v Vrbančič-Vaupotičevem gaju veliko veselico s srečolovom, na kar se cela okolica že danes obvešča in vabi. — Odbor gas. društva v Obrežu.

Orlovska srenja Marija Nazarje. Prireditve se ne vrši dne 31. maja, temveč na Vnebohod, dne 21. maja.

Tedenske novice.

Samostojno republikanska politična kaša. Cela Slovenija beleži g. Pucelja na črno plat, ker je v ustavotvorni skupščini s svojimi poslanci tako vneto glasoval za centralistično ustavo in celo kot minister dolgo časa pokorno gladil Pašičevo brado. Ko se je Pucelj navolil Pašić, ga je pognal in Pucelj se je zatekel s svojimi samostojneži med srbske zemljoradnike in postal na videz oster nasprotnik Pašića, pred kojim je poprej pokorno pokleknil. G. Pucelj je ostal opozicijski zemljoradnik do zadnje nedelje. V času, ko je bil Pucelj pod Pašičevim žezlom poljeistično ustavo in njegovo podrepištvo pred Pašičem in nje delski minister, se je pojavil bivši socialdemokrat Albin Prepeluh s svojim »Avtonomistom«. Prepeluhov list je poleg Žerjavovcev najbolj krtačil in trgal Pucelja, njegovo ministrovanje, njegovo brezvestno glasovanje za centralizmo. V časih, ko je bil Pucelj Pašičev minister, je g. Prepeluh hvalil SLS kot edino stranko, kateri lahko Slovenija zaupa svoje težnje po osvoboditvi iz verig centralizma. Ko je pa tudi v Sloveniji Radičeva brezvestna gonja za mirotvorno republiko začela poganjati klasje, se je g. Prepeluh naenkrat prelevil iz strogo slovenskega avtonomista v mirotvornega republikanca po Radičevem kopitu in je kot republikanec pri zadnjih volitvah kandidiral ter popolnoma propadel. — Sam Radič je izdal republiko, se izrekel za monarhijo, za udeležitev in branitev vidovdanske ustave, za kojo je glasoval Pucelj in katero je gral in napadal g. Prepeluh, in glejte, zadnjo nedeljo se je pod ravnokar opisanimi dejstvi v Ljubljani doigral čudež, ki bi bil do pred leti mogoč samo na Balkanu in ne v sredini Slovenije. — Zadnjo nedeljo se je vršil v Ljubljani občni zbor zastopnikov Samostojne. Ob tej priliki sta kot prva govornika nastopila Radičev poslanec Kelemina iz Središča ter socialni demokrat, avtonomist in republikanec Albin Prepeluh. Za tema dvema je šele govoril Pucelj in drugi samostojni vrhovni apostoli. Vsi govorniki so se zedinili, da se sestavi odbor iz šestih članov in ta bode sklenil združitev Radičevcev v Sloveniji s Puceljevo Samostojno. Dve stranki, ki sta si bili pred dnevi še nasprotni kot ogenj in voda, sta si podali v nedeljo roko za združitev in to radi tega, ker Radičevci hočejo za vsako ceno v Pašičevo vlado, kar se jim bo najbrž tudi posrečilo, in dobiti z vladne mize bi bil tudi po dolgem času rad deležen g. Pucelj in po zdravih človeških pojmih politično nerazumljiva mešanica g. Prepeluh. Od zadnje nedelje naprej imamo v skupnem piskru samostojno republikansko politično kašo, ki se že kuha in se bodo Radič, Pucelj in Prepeluh potrudili z vsemi silami, da prodere duh te čudne jedi pod Pašičev nos.

Latinka ali cirilica? Skoro ves omikani svet se poslužuje v pisavi in tisku latinskih črk, t. j. istih, katere rabimo mi Slovenci. Velesrbi bi radi latinico spodrinili in nam vsilili cirilico, katere naši ljudje niso navajeni. Celo v narodni skupščini so začeli Pašičevi in Pribičevići-Zerjavovi ljudje kljubovati našim poslancem s cirilico. Tako je dal podpredsednik narodne skupščine, dr. Pivkov prijatelj dr. Paleček na vrata našega Jugoslovanskega kluba pritriliti napis, na katerem je cirilica na prvem mestu. Pred vhom v klub radikalne stranke pa je pritril napis samo v cirilici. Vsled tega je Jugoslovanski klub odstranil napis v cirilici. V ponedeljek, dne 4. maja, je podpredsednik dr. Paleček v narodni skupščini imel dolgi govor proti g. dr. Korošču in je slavil cirilico. Njegov govor je bil tak, da se mu je velik del zbornice smejal. Slovenski poslanci so klicali radikalom in samostalnimi demokratom: Vi imejte svojo cirilico, a mi Slovenci ostanemo pri latinici. Ko so velesrbski poslanci kričali, da je cirilica nas osvobodila, je tudi dr. Pivko ploskal in si od veselja drgnil roke. Mi pa pravimo: Nismo sovražni temu, kar imajo Srbi, ali naših starih pravic si od nikogar ne damo vzeti.

Somišljeniki dr. Pivka po deželi tajijo, da bi bil g. dr. Pivko glasoval za novi davek delavcem, hlapcem in deklam. Resnica je, da je poslanec samostalno-demokratske stranke, znani dr. Pivko, dne 31. marca, ko se je šlo za časni državni proračun, glasoval z velesrbskimi Pašičevimi in Pribičevićevimi poslanci za zvišanje starih in za upeljevo novih davkov. Tega niti dr. Pivko ne tajil. Vsi, ki ste strašno obteženi z novimi in zvišanimi starimi davki, zahvalite se dr. Pivku, dr. Žerjavu in njihovim tovarišem. Industriji in podjetniki so že te dni začeli ubogim delavcem odtegovati za mesec april 20 do 48 dinarjev za nov delovski davek. Davkoplačevalci, zahvalite se samostalno-demokratski stranki za to, da so njih poslanci v Beogradu

Obesil se je v nedeljo zvečer, dne 26. aprila, Antow Ban, sin posestnika na Razteru pri Raasdunburgu. Bil je

miroljubnega značaja in poštenega življenja. Imel je že delj časa znanje z dekletom, ki ga je pa, kakor se sliši, vodila za nos. Hotel jo je pripeljati na dom, kar so mu pa mati-vdova in drugi domači odsvetovali, oziroma hranili, ker jim ni bila po volji. Usodnega dne mu je, kakor se govori, izvoljenka baje odpovedala, češ, posestva ti mati ne da, mene je že tega sram. To ga je gnalo v obup. Vzel je doma vrh, hoteč se obesiti, kar mu je pa brat odvzel, in nato tudi verigo. Tolazbe od strani, ki bi to lahko preprečile, menda ni bilo. In to ga je pognalo v smrt.

Reven invalid s 100% delanezmožnosti prosi usmiljenega srca pomoči v obliki stare obleke za otroke in v denarju. Sem oče šesterih mladoletnih otrok, sam sem težko bolan na ledvicah in pljučah, tako da ne morem nič zaslužiti. Živimo v velikem pomanjkanju glede živeža in glede obleke. Vsako podporo sprejema za ubogega in revnega invalida: Uprava »Slovenskega Gospodarja« v Mariboru.

Pošten najditelj. Bilo je letos o Veliki noči, ko sem se po opravih vozil s hčerko in sinom v Maribor. Na cesti čez Lajtersberg v mesto je zgubila moja hčerka večjo svojo denarja, kar pa ni takoj opazila. Za nami se je pripeljal neki gospod z gospo ter nam velel voz ustaviti in vpraša, če ni kateri od nas česa zgubil. Ko je moja hčerka vsa preplašena potrdila, da je zgubila knjižico z denarjem, ji je gospod dal ves znesek nazaj, rekoč: »Ne zahtevam nič najdnine, le to si dobro zapomnite: če boste vi kdaj kaj našli, dajte vse pošteno nazaj.« Poštenemu najditelju izrekam tem potom najpristrčnejšo zahvalo. — Janez Rokavec, župan v občini Zice.

Darovi za Dijaško večerjo v mesecu aprilu: Knjigovez Koračin v Mariboru 100 din., dr. Anton Jerovšek, zgubljeno stavo 100 din.; poštni višji kontrolor Fr. Čuš dobijeno stavo 75 din., nabrani denar pri žegnu v Slivnici pri Mariboru 71 din., učiteljica Strašek Marica v Pilštanju 50 din., A. P. v Mariboru 35 din., spiritual V. Skuhala v Mariboru 30 din., 6. gimnazijski razred kot ostanek za venec na grob + dr. Medveda 21 din., Duh Roza 10 din. Vsem darovalcem pristrčna zahvala! Ne pozabite Dijaške večerje zdaj proti koncu šolskega leta! In Dijaška večerja potrebuje zelo pomoči! — Darovi se pošiljajo na Dijaško večerjo, Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Na sedmini po rajnem možu g. Jožefu Habjanič na Ljšanji se je nabralo za hrano revnim dijakom 185 din.

Dopisi.

Selnica ob Dravi. Pri nas smo v soboto, dne 25. m. m. hranili k večnemu počitku gospo Antonijo Burgraf. Zahvaljujemo se č. g. župniku, g. kaplanu ter pevkam za žalostinke, kakor tudi vsem drugim, ki so se udeležili pogreba. Bodi ji zemljica lahka! — J. Čaplo.

Vurberg. Veseli dan 1. maja je prinesel žalost v hišo Čehovo v Krčevinah. Nemila smrt je namreč utrgala družini očeta in skrbnega gospodarja v najboljši moški dobi 47 let. Rajni zapuščila žena s peterimi nepreskrbljenimi otroci. Počivaj v miru, dragi France!

Vurberg. V »Slovenskem Gospodarju« z dne 23. m. m. je poročal dopisnik od Sv. Martina, kako je tamkajšnji knjigovez Janko agitiral za volitve in obljubljal bogve kaj vse. Tudi naš vurberški Janko je zapustil šolsko poslopje ter se podal na agitacijo po župniji ter obljubljal, kako bodo delili graščinsko zemljo, če bodo volili takozvani narodni ploh. Sedaj pa tri mesece po volitvah. Dr. Pivko je bil sicer izvoljen in ima baje veliko moč v parlamentu, a volilci čukajo na graščinsko zemljo, pa nič ni, pač pa je dr. Pivko glasoval za nove davke, katere bo bridko občutil celo vsak delavec. Posebno se je naš Janko na svojem volilnem pohodu vrgel na klerikalce in duhovnike, ki po njegovem mnenju skrbijo samo za svoj žep. No, kdo pa potem skrbi za duše faranov, ako ne č. g. župnik? Velikega junaka se je pokazal naš Janko neki zvečer pred volitvami v gostilni Klemenčič, kjer je razgret od dobre vinste kapljice skočil na stol ter kričal tamošnjim gostom, da naj volijo vsi narodni ploh, da bomo klerikalce uničili in jih tudi moramo uničiti. G. nadučitelj, Vurberg je že stara trdnjava, katero je že rajni »Stajerčev« urednik Linhart naskakoval, pa smo vse napade odbili, zato se tudi Vurberški napadov ne strašimo, ampak jih bomo odbijali, da Vam bo zvenelo po Vaših liberalnih ušesih.

Vurberg. Pred kratkim je prinesel »Slovenec« poročilo, da je bil na predlog velikega župana mariborske oblasti premeščen g. Mirko Lešnik, stalni šolski upravitelj šestredne osnovne šole z eno vspešnico in otroškim vrtcem v Marenbergu na šolo k Sv. Duhu na Stari gori. Ker je tukajšnji šolski upravitelj Janko Lešnik brat Mirkota Lešnik, bi bilo pač kaj primerno, da bi se malo zavzel za brata pri velikem županu, s katerim je gotovo v velikem demokratskem prijateljstvu, ker je bil baje na njegovem poslovnem večerju, ko se je poslavljaj iz Ptuj kot okrajni glavar. G. šolski upravitelj Janko, potegnite se za svojega brata, da ga ne bodo Vaši demokratski voditelji po nedolžnem preganjali.

Sv. Rupert v Slov. gor. Dne 1. maja je pri nas ležalo pet oseb na mrtvaškem odru. Prvi med njimi je bil mlad mož, 31 let star, ugleden in spoštovan Matevž Kozar. V četrtek zjutraj je šel na zidarijo, popoldan ga pripeljejo mrtvega domov, ker je baš nekaj zidovja padlo na njega. Bil je pri priči mrtve. Mož, kakor je bil on, si pač zasluži, da spregovorimo par besed o njem. Bil je mladenič, ko je deloval kot odbornik-knjižničar pri bralnem društvu in bil tudi član Orla; bil je zaveden Slovenec, delaven in varčen. Sedaj pa kot mož je delal in skrbel za svojo družino, vsake ura mu je bila draga. Trdno prepričan je bil, da je edino prava stranka. S teboj zgrubimo delavnega moža, katerega bomo večkrat pogrešali. Bog nam daj več takih mož! Tebi pa, Matevž, bodi Bog plačnik, njegovi družini in sorodnikom pa naše iskreno sožalje!

Sv. Ana v Slov. gor. Človek je kakor trava na polju, kakor rožica pricvete in zopet odcvete in ne ostane; te besede svetega pisma mi pridejo v spomin, ko poslušam tužno pesem anovskih zvonov na belo nedeljo zvečer. Naznanjali so nam prežalostno vest, da je dne 14. m. m. umrl na vnetju pljuč v bolnišnici v Valjevu od vseh priljubljeni mladenič Janez Skrllec. Da je bil rajni pri vseh spoštovan, je pričala globoka potrtost njegovih domačih ter prijateljev. Še pred dobrim mesecem je vesel odhajal služiti kralju in domovini. Dragi Janez! Daleč od nas zakriva bratska zemlja tvoje mlado telo, a tvoj spomin živi v naših srcih. Ker si kot prvi član anovske Mladeniške zveze nas zapustil ter se preselil tja, kjer ni trpljenja in nadlog, tam kjer klije večno cvetoča pomlad in mladost. Njegovim domačim naše iskreno sožalje! Na svidenje onkraj groba!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Napaden je bil dne 26. m. m. ob 11. uri ponoči na veliki cesti v Zihlavo grede s svojo ženo Franc Budja, čevljarški mojster, od znanih pretepačev Janeza Zamude in mizarskega vajenca Alojzija Sijane ter je dobil težke poškodbe na glavi. Mojstri, skrbite za boljšo vzgojo svojih vajencev. Kam pripelje človeka slaba tovarišija in nesrečni alkohol!

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. Dne 3. maja t. l. se je poročil g. Franc Pučko, bivši tajnik svetinjske posojilnice, s po celi furi dobro znano gđ. Miciko Antolič iz Strijane. Mlademu, nadebudnemu paru obilo sreče!

Teharje pri Celju. Sosedne župljane, posebno pa še častilce sv. Stefana iz Savinjske doline, opozarjamo, da se bo dne 10. maja vršila pri podružnici sv. Stefana slovesnost blagoslovitve treh novih zvonov. Pristrčno vsi povabljeni!

Teharje pri Celju. Zgodovinska, nedavno prenovljena cerkev sv. Stefana na Teharjih pri Celju dobi tri nove zvonove, kateri bodo v soboto, dne 9. t. m., ob treh popoldne slovesno prepeljani iz Stor k cerkvi na Teharje, v nedeljo, dne 10. t. m., pa ob priliki darovanja slovesne sv. maše ob desetih dopoldne blagoslovljeni in dvignjeni v zvonik.

Smartno ob Paki. Tukaj je po dolgi in mučni bolezni umrl vrl mladenič Ivan Krevselj. Pokojni je bil dolgoletni načelnik tukajšnjega gasilnega društva, ki ga je častno spremljalo na njegovi zadnji poti. Kako je bil pokojni priljubljen, je pokazal njegov pogreb, ki je bil nad vse veličasten. Udeležilo se je pogreba tudi sosedno gasilno društvo Paška vas z društveno zastavo, za kar mu bodi najlepša hvala. Naše sožalje žalujoči rodbini. Naj Ti bo, dragi Ivan, zemljica lahka!

Naraplje pri Rečici. No, Lipe, ali si videl danes zjutraj Nackovega Petra, ko je šel na Rečico in videti je bil strašno razburjen. — Lipe: Tiho bodi, moj ljubi Peregrin! Nackov Zeter je zato tako razburjen, ker ga je »Slovenski Gospodar« zadnjič malo okračal, sedaj je rekel, da bo vse farške cajtente zaplenil, in ravno zato je šel v posvet k peku Faganelu in k samemu generalštab-načelniku nadučitelju Zemljiču, kako uničiti te cajtente, ki njemu toliko bridkih uric povzročajo. Veš, Peregrin, kakor sem pozneje zvedel, so se takoj sestali skupaj pek Faganel, Nackov Peter in Zemljič. G. nadučitelj Zemljič so rekli: Ljuba moja komarota, ne morem Vama nič pri tem pomagati, najbolje je, da smo vsi trije kar tiho, da ti preklicani klerikalci več ne zvedo za nas. Kakor vesta, imamo maslo na glavi. Lahko pridemo vsi trije na imenitno tržko lipo, kakor sta bila vidva na dan volitev.

Rečica ob Savinji. G. urednik, evo Vam še nekaj odlomkov iz dr. Pivkovega shoda, ki se je vršil pri gostilničarju Hriberniku v Nizki. Da je dr. Pivko imel tu shod, ima poleg Nackovega Petra in peka Faganela zasluge tudi Hriberski Joža, saj je šel Pivkova osebno povabiti v Beograd, saj zdaj govori okoli, da je v Beogradu videl samega Miklavža Pašiča in da je bil menda pri njem na večerji in mu je Pašič obljubil vso škofovo posest. Na dan shoda je bila Hriberska hiša vsa v zelenju, da dostojno sprejme samega dr. Pivka. Gdč. Repenšekova je tudi prinesla v nežni kratki obleki dr. Pivkoto krasen šopek, kar je Pivka iznenadilo in je rekel, da isti šopek ponese svojim otrokom, pač smola za gđ. Repenškovo, ki je mislila, da je še dr. Pivko samski. Shod je otvoril sam Nackov Peter, ki je predlagal predsednikom nadučitelju Zemljiču. To je tisti Zemljič, ki je glavni kolovodja rečičkih demokratov in ki ob vsaki priliki pravi, da je nevtralen, dočim dela vedno proti naši stranki. Druge nesreče ni bilo, samo da se je udrihalo po naši stranki in da je gostilničarju Hriberniku ostala vsa pečenka, ki jo je za ta imeniten shod pripravil.

Zagorje pri Kozjem. Naznanja se ysem romarjem in častilcem Matere božje v Zagorju, da se vršita po stari navadi tudi letos dva glavna romarska shoda in sicer: I. imenovani »Zagorski shod« tri dni po prazniku Vnebohoda, t. j. dne 22., 23. in 24. maja. II. »Leskovski shod« v nedeljo pred sv. Lovrencom, t. j. dne 9. avgusta. Pri obeh shodih popolni odpustki. Vabijo se posebno letos romarji k Materi božji v Zagorje, ker so z novodošlim, nam gorečim dušnim pastirjem zopet oživele stare krščanske sege. Poskrbelo se bo za večje število pridigarjev in spovednikov.

Gospodarske vesti.

Preizkusi gnojenja pri okopavinah. Koruza, krompir in krmska pesa potrebujejo za svoj razvoj precej dušika. To nam jasno dokazujejo nešteti preizkusi, izvedeni drugod, pa tudi pri nas. Tako nam kažejo gnojilni preizkusi, ki so se izvedli na okopavinah v minulemu letu, sledečo sliko: Kuruza, pognojena z 250 kg čilskega solitra po ha, je dosegla povprečni večji pridelek od 500 kg zrnja in 700 kg koruznice. Če računamo čilski soliter po 5 din. 1 kg, koruzo po 3 din. in koruznico po 1/2 din., nam je tako

gnojenje doneslo na ha 450 din. čistega dobička (na oral 256 din.). Krompir, pognojjen z enako množino čilskega solitra, je dal na pognojni ploskvi za 3100 kg več gomolja, kakor na negnojni. Vzemši ceno krompirja samo po 1 din., smo dosegli čisti dobiček od 1850 din. na ha (1054 din. na oral). Krmska pesa, enako pognojena, je vrgla po ha 4120 kg več pese. Vzemimo ceno pesi samo 1/2 din. za kg, dobimo večji izkupiček od 3090 din., ki nam ga da tako gnojenje. Čisti dobiček pri tem je pa znašal 1840 din. na ha (1044 din. na oral). Ti kratki podatki naj zadostujejo kot dokaz učinkovitosti tega gnojila. S čilskim solitrom se gnoji pri prvem okopavanju koruze, krompirja in pese, pri čemer se ta sol raztrosi enakomerno po vsej zasejani ploskvi. Kmalu raztopi dež in zemeljska vlaga to gnojilo in ga spravi v zemljo h koreninam rastlin. Tudi letos se bodo nadaljevali zgoraj navedeni preizkusi in dobi vsak, kdor se za eno ali drugo rastlino pripravi, za posamezen preizkus po 2 1/2 kg čilskega solitra brezplačno. Obenem prejme tudi navodilo, kako mora pravilno gnojiti. Zavežati se pa mora na posebni prijavnici, da bo preizkus natančno po navodilih izvedel in o uspehih poročal. Prijaviti se je čimprej Poddelegaciji proizvajalcev čilskega solitra v Ljubljani, Gruberjevo nabrežje 16.

Mariborski tržni dan dne 2. maja 1925. Ta dan je bilo deževno vreme in zraven tega je pa tudi bil oster in mrzel veter, ali kljub temu je bilo 34 slaninarjev na trgu, ki so prodajali po dosedanji ceni in sicer svinjsko meso po 25 do 35 din., slanino po 21 do 25 din. in drob po 20 din. 1 kg. Domači mesarji so vstrajali pri svojih dosedanjih cenah. — Perutnine je bilo komaj 100 komadov in med temi ena raca, ki so jo prodali za 80 din. Drugače so pa bile cene, kakor pretečeni teden 20 do 50 din. 1 komad. — Domačih zajčkov ni bilo na trgu. Kozlički so se prodajali po 40 do 75 din. komad. — Krompir, sadje, zelenjava in druga živila: Krompirja je pripeljal samo en kmet en voz na trg in ga je prodajal po 10.50 din. mernik. Drugi zelenjavi so bile cene iste kakor pretečeni teden, samo solate je bilo v veliki obilici na trgu in se je prodajala po 25 para kupček, oziroma glavnata po 1 dinar veliki komad. Jajca so stala 75 para do 1.25 din. komad, maslo pa je v ceni padlo in je stalo samo 46 din. kg. Drugače pa so tudi druga živila ostala pri dosedanji ceni. — Lesna in lončena roba: Bilo jo je prav malo in se je prodajala po 50 para do 50 din. komad. — Seno in slama: Kmetje so pripeljali v sredo, dne 29. aprila, štiri vozove sena in šest vozov slame na trg in so prodajali seno po 75 do 85 din., slamo pa po 50 do 65 din. 100 kg.; v soboto, dne 2. t. m., pa radi deževnega vremena ni bilo niti sena niti slame na trgu.

Mariborsko sejmsko poročilo. Dne 28. aprila 1925 se je priglasilo na sejm: 2 konja, 2 bika, 71 volov in 136 krav, skupaj 211 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 8. do 9.50 din., poldebili voli od 7 do 8 din., plemenski voli od 6 do 7 din., biki za klanje od 7.50 do 9 din., glavne krave debele od 5.50 do 6.50 din., plemenske krave od 4.75 do 5.25 din., krave za klobasarje od 3 do 4.25 din., molzne krave od 4.50 do 5.50 din., breje krave od 4.50 do 5.50 din., mlada živina 7.75 din. Prodalo se je 112 komadov. — Mesne cene v Mariboru: Volovsko meso I. vrste 20 din., II. vrste 16 do 17.50 din., meso od bikov, krav in telic 15 din., telečje meso I. vrste 20 do 22.50 din., II. vrste 17.50 din., svinjsko meso sveže 15 do 30 din. 1 kg.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 1. maja 1925 se je pripeljalo 340 svinj in 6 koz, 1 ovca. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 75 do 100 din., 7—9 tednov stari 125 do 150 din., 3—4 mesece stari 225 do 325 din., 5—7 mesecev stari 425 do 525 din., 8—10 mesecev stari 680 do 780 din., 1 kg žive teže 13 do 14 din., 1 kg mrtve teže 15 do 17.50 din. Kozja komad 250 din. Ovca 150 din. Prodalo se je 198 komadov.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 61 do 62 din., italijanska lira 2.55 din., francoski frank 3.26 din., čehoslovaška krona 1.84 din. V Curihu znaša vrednost dinarja 8.32 centimov.

ZAVŽIVAJMO VEČ SADJA!

Pomen sadja v človeški prehrani je ponekod še vse premalo znan. V južnih deželah je bilo sadje prva hrana človeka, še preden je spoznal vrednost raznega žita. To je bilo mogoče tem prej, ker so nekateri južni sadeži, kot bisangi, datelji, kruhovci, fige in melone poleg raznovrstnih mandeljnov, orehov in kostanjev nudili človeku vse oni snovi, ki so potrebne za popolno prehrano njegovega telesa. Drugače je bilo seveda s prebivalci severnih krajev, ki so prišli v te kraje domnevno še le ko so že poznali pridelovanje žita ter ga v ta namen prinesli tudi seboj.

Če so že naši predniki v srednji Evropi čislali sadje kot važno hranilo, potem tudi mi ne bomo šli preko tega in ga prezirali. Tudi dandanes naj služi sadje kot izborni prigrizek k vsem drugim živilom.

Sadje je eno najzdravejših živil, ker čisti kri in pospešuje prebavo. Najbolje ga je zavžiti v surovem stanju. Jabolka, črešnje, zlasti pa brusnice in razne jagode učinkujejo pomirjevalno na živčevje pospešujejo odvod telesnih iztrebkov in gasijo žejo. Prazen je izgovor tistega, ki pravi, da ne prenaša sadja. Kdor sadje domnevno ne prenese, se mora privaditi, da ga prenese.

Pisec teh vrst morem potrditi resničnost zgornjih navedb iz lastnega življenja. V svojih šolskih letih sem bil naravnost ogrožen s sadežjedec. Kot šolar sem imel nalogo, pred odhodom v šolo pobrati v domačem sadovnjaku vso sadje, ki je čez noč popadalo na tla. Pri tem opravihi sem najlepše sadeže spravil vselej v svoj želodec. Moja hrana pred poukom je obstojala večji del iz samega sadja. Pri tem so izgledala moja lica kot kri